

ย่อคำวินิจฉัยของคณะกรรมการพิจารณาความรับผิดทางแพ่ง

เรื่องเสร็จที่ สรพ. ๑๒ /๒๕๕๕

สำนวนเลขที่ ๖/๓๑/๒๕๕๕ (วันจันทร์ที่ ๒๓ มกราคม ๒๕๕๕)

ประเภทสำนวน ทุจริตทางการเงินหรือทรัพย์สิน

เรื่อง เจ้าหน้าที่การเงินกระทำการทุจริต ปลอมลายมือชื่อและแก้ไขจำนวนเงินในใบถอนเงิน

สรุปข้อเท็จจริง ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๔๔ ถึงปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๔๖ เทศบาลซึ่งในขณะนั้นยังมีฐานะเป็นสภาตำบลได้ตรวจสอบพบว่ามี การเบิกจ่ายเงินโดยการปลอมแปลงลายมือชื่อผู้มีอำนาจสั่งจ่าย แก้ไขเพิ่มเติมตัวเลขในใบถอนเงินให้มีจำนวนเงินสูงกว่าเอกสารประกอบการเบิกจ่าย เป็นเหตุให้เทศบาลได้รับความเสียหายคิดเป็นเงินจำนวนทั้งสิ้น ๑,๕๓๗,๓๒๔.๗๒ บาท

ความเห็นของพนักงานสอบสวน -

ความเห็นของคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดทางละเมิด เห็นว่า มีเจ้าหน้าที่กระทำความผิดจริงหรือประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรง ต้องรับผิดดังนี้

นาง ว. รับผิดเป็นเงิน ๑,๕๓๗,๓๒๔.๗๒ บาท นาย ส. นาง อ. นาย ม. นาย ย. รับผิดเป็นเงินคนละ ๓๘๔,๓๓๑.๑๘ บาท

คำวินิจฉัยสั่งการของผู้แต่งตั้ง เห็นชอบด้วยกับความเห็นของคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดทางละเมิด

ประเด็นที่พิจารณา มีเจ้าหน้าที่ผู้ใดต้องรับผิดชดใช้ค่าสินไหมทดแทนให้แก่ทางราชการหรือไม่ จำนวนเท่าใด

กฎหมายที่พิจารณา ๑. พระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๘

๒. ระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยการรับเงิน การเบิกจ่ายเงิน การฝากเงิน การเก็บรักษาเงิน และการตรวจเงินของสภาตำบล พ.ศ. ๒๕๓๘

คำวินิจฉัยของคณะกรรมการพิจารณาความรับผิดทางแพ่ง ตามสำนวนการสอบสวนข้อเท็จจริงปรากฏว่า ในปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๔๔ ถึงปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๔๖ เทศบาลได้ตรวจสอบพบว่ามี การเบิกจ่ายเงินโดยการปลอมแปลงลายมือชื่อผู้มีอำนาจสั่งจ่าย แก้ไขเพิ่มเติมตัวเลขในใบถอนเงินให้มีจำนวนเงินสูงกว่าเอกสารประกอบการเบิกจ่าย เป็นเหตุให้เทศบาลได้รับความเสียหาย จึงได้มีการแต่งตั้งคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดทางละเมิดขึ้น จากผลการสอบสวนที่ได้รับจากเทศบาล สามารถพิจารณาการกระทำและความรับผิดของเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องได้ ดังนี้

๑. นาง ว. ตำแหน่งเจ้าหน้าที่การเงินและบัญชี มีหน้าที่รับ - จ่ายเงินทุกประเภท จัดทำเอกสารเบิกเงิน จัดทำฎีกาและใบถอนเงิน เมื่อจัดทำใบถอนเงินแนบฎีกาเสร็จเรียบร้อยแล้วจะต้องนำเสนอผู้มีอำนาจลงนามในใบถอนเงิน และเป็นผู้ได้รับมอบฉันทะให้นำใบถอนเงินที่ผู้มีอำนาจได้ลงชื่อครบถ้วนทั้งสามคนไปยื่นที่ธนาคาร ข้อเท็จจริงปรากฏว่า ภายหลังจากผู้มีอำนาจลงนามในใบถอนเงินแล้ว บางกรณีนาง ว. ได้พิมพ์ตัวหนังสือและตัวเลขจำนวนเงินเพิ่มเติมในใบถอนเงินให้สูงกว่าจำนวนเงินที่ระบุในฎีกาและเอกสารประกอบการเบิกจ่ายเงิน บางกรณีได้ปลอมแปลงลายมือชื่อของผู้มีอำนาจลงนามในใบถอนเงิน และนำใบถอนเงินที่ปลอมแปลงขึ้นดังกล่าวไปยื่นเบิกเงินต่อธนาคาร เมื่อได้รับเงินแล้วไม่ปรากฏหลักฐานว่าได้นำไปใช้ในราชการใด น่าเชื่อว่า ได้นำเงินส่วนต่างไปใช้ประโยชน์ส่วนตัว พฤติการณ์ถือเป็นการอาศัยโอกาสในการปฏิบัติหน้าที่แสวงหาประโยชน์ที่มิควรได้โดยชอบด้วยกฎหมาย เป็นการจงใจกระทำละเมิด เป็นเหตุให้เทศบาลได้รับความเสียหาย เป็นเงินจำนวน ๑,๕๓๗,๓๒๔.๗๒ บาท จึงให้นาง ว. รับผิดชดใช้ค่าเสียหายเต็มจำนวน

๑,๕๓๗,๓๒๔.๗๒ บาท ตามนัยมาตรา ๑๐ ประกอบมาตรา ๘ แห่งพระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙

๒. บุคคลผู้มีอำนาจลงลายมือชื่อเบิกจ่ายเงินของสภาตำบล (ปัจจุบันยกฐานะเป็นเทศบาล) ประกอบด้วย นาง อ. สมาชิกสภาตำบล ตำแหน่งเจ้าหน้าที่งานคลัง นาย ม. แพทย์ประจำตำบลเป็นสมาชิกสภาตำบล นาย ย. ตำแหน่งเลขานุการสภาตำบล และนาย ส. ตำแหน่งประธานกรรมการสภาตำบล มีหน้าที่ปฏิบัติตามระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยการรับเงิน การเบิกจ่ายเงิน การฝากเงิน การเก็บรักษาเงิน และการตรวจเงินของสภาตำบล พ.ศ. ๒๕๓๘ ในการเบิกถอนเงินนาง อ. นาย ม. นาย ย. และนาย ส. ในฐานะผู้มีอำนาจลงนามในใบเบิกถอนเงิน ปฏิบัติหน้าที่บกพร่องเนื่องจากมิได้ใช้ความระมัดระวังตรวจสอบว่า ใบถอนเงินที่เสนอให้ลงนามมีการเขียนหรือพิมพ์จำนวนเงินที่เป็นตัวอักษร ชิดคำว่า “บาท” หรือขีดเส้นหน้าจำนวนเงินอย่าให้มีช่องว่างที่จะเขียนหรือพิมพ์จำนวนเงินเพิ่มเติมได้หรือไม่ ทั้งนี้เพื่อป้องกันไม่ให้นาง อ. นาย ม. นาย ย. และนาย ส. ในฐานะผู้มีอำนาจลงนามในใบเบิกถอนเงินโดยปล่อยให้ช่องว่างด้านหน้าตัวเลขและตัวหนังสือของจำนวนเงินในใบเบิกถอน เป็นช่องทางให้นาง ว. เพิ่มเติมตัวเลขและตัวหนังสือในใบเบิกถอนเงินดังกล่าวได้โดยง่าย แล้วนำไปเบิกถอนเงินและนำส่วนต่างไปใช้ประโยชน์ส่วนตัว พฤติการณ์ถือเป็นการกระทำด้วยความประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรง เป็นเหตุให้สภาตำบลได้รับความเสียหาย จึงให้นาง อ. นาย ม. นาย ย. และนาย ส. รับผิดชอบใช้ความเสียหายในอัตราส่วนคนละเท่าๆ กัน ตามความเสียหายที่เกิดขึ้นในใบถอนเงินที่ตนเกี่ยวข้อง ตามนัยมาตรา ๑๐ ประกอบมาตรา ๘ แห่งพระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙

อนึ่ง หากเทศบาลได้รับการชดเชยค่าสินไหมทดแทนจาก นาง ว. เมื่อนำมารวมกับจำนวนเงินที่นาง อ. นาย ม. นาย ย. และนาย ส. ได้ชดเชยไว้เกินจำนวนความเสียหายให้คืนเงินส่วนที่ได้รับชำระไว้เกินให้แก่ นาง อ. นาย ม. นาย ย. และนาย ส. ตามสัดส่วนความรับผิดและที่ได้รับชำระไว้ของแต่ละคนต่อไป

กรณีนี้ข้อเท็จจริงปรากฏว่า ศาลได้มีคำพิพากษาตามคดีหมายเลขแดงที่ xxxx/๒๕๕๐ พิพากษาจำคุกและให้นาง ว. ชดเชยคืนเงินจำนวน ๓,๓๔๖,๙๐๐ บาท ตามที่คณะกรรมการสอบข้อเท็จจริง ความรับผิดทางละเมิดได้ระบุว่า เมื่อศาลได้มีคำพิพากษาลงโทษจำคุกจำเลยและให้จำเลยชดเชยเงินคืนแล้วจำนวน ๓,๓๔๖,๙๐๐ บาท ในการกระทำทุจริตใบถอนเงินรวม ๑๘ ฉบับ จึงไม่ต้องพิจารณาความรับผิดทางละเมิดในจำนวนเงินดังกล่าวอีก เห็นว่า เนื่องจากกรณีนี้ เทศบาลได้รับความเสียหายจากการกระทำทุจริตของนาง ว. และอาจจะเกิดจากการกระทำของเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องด้วย ซึ่งเทศบาลจะต้องดำเนินการแต่งตั้งคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดทางละเมิด เพื่อหาตัวผู้ต้องรับผิดตามที่กำหนดในระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยหลักเกณฑ์การปฏิบัติเกี่ยวกับความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙ ไม่ว่าจะกรณีดังกล่าวจะได้มีคำพิพากษาของศาลแล้วหรือไม่ จึงขอให้เทศบาลตรวจสอบความเสียหายที่เกิดขึ้นจากใบถอนเงินที่คงเหลืออยู่ทั้งหมดแล้วดำเนินการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดทางละเมิดตามระเบียบดังกล่าวต่อไป

ผู้ย่อ นางสาวธิดามนุ

ไยบัวทอง นิตกร

ผู้ตรวจ นางสุธาทิพย์

กิตติเกษมศิลป์ ผู้อำนวยการกลุ่มงาน ตพ. ๔

